

МЕТОДИКА ПІДГОТОВКИ МАГІСТРАНТІВ ДО ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЕКТУВАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Солом'яний О. М.

Поступове об'єднання Західної Європи з державами Східної Європи супроводжується створенням спільного освітнього і наукового простору. Головна мета цього процесу – консолідація зусиль наукової та освітянської громадськості й урядів країн Європи для істотного підвищення конкурентоспроможності європейської системи науки і вищої освіти у світовому вимірі, а також підвищення ролі цієї системи в суспільних перетвореннях.

Практичне втілення проголошеної мети значною мірою обумовлюється діяльністю викладачів вищої школи, їх спроможністю відповідати вимогам сьогодення. Але існує проблема, суть якої полягає в тому, що у вітчизняній системі освіти не передбачено спеціальної підготовки магістрів як майбутніх викладачів-професіоналів вищої школи. В Україні система підготовки магістрантів знаходиться на етапі становлення. Фактично не створено цілісну концепцію професійної підготовки магістрів, теорія і методика підготовки магістрів до наукової й педагогічної діяльності залишається недостатньо розробленою з точки зору вимог нових реалій вищої школи.

Зважаючи на це, а також урахувуючи потреби вищої освіти, предметом дослідження було обрано процес підготовки магістрантів як майбутніх викладачів до педагогічного проектування у професійній діяльності.

Педагогічне проектування характеризується як сучасна освітня технологія, що забезпечує розвиток навичок самостійного, творчого мислення, дослідницької діяльності; вміння спілкуватись і переконувати, використовуючи різні способи і форми подання інформації; узгоджувати зміст, форми подання інформації за інтересами і можливостями тих, кому вона адресована; вміння бути членом колективу, його організатором та інше. Для магістранта як майбутнього викладача вищої школи педагогічне проектування виступає способом організації співпраці зі студентами, що активізує пізнавальну

діяльність, самостійність пошуків і оригінальність підходів з обох боків, розвиває навички дослідження, дискутування з аудиторією, презентації й захисту власної позиції, вміння бути відкритим для сприймання іншої точки зору або позиції. Ефективність педагогічного проектування істотно зростає з використанням комп'ютерних технологій.

Експериментальна методика підготовки магістрів до педагогічного проектування представлена у вигляді двох етапів, за якими магістранти самостійно виконують завдання, що спрямовані на підготовку й розробку складових майбутнього педагогічного проекту. Виконуючи ці завдання вони повинні актуалізувати знання й вміння, які вони отримали під час навчання за попередні роки, проявити свої творчі здібності у оригінальності, логічності та послідовності дій; почуття перспективи; відкритість свідомості й пластичність мислення; художню уяву тощо. Обов'язковими вимогами щодо створюваних магістрантами проектів є їх підпорядкованість один одному, обмеженість тематики проектів змістом навчальних дисциплін, що входять до педагогічного циклу підготовки фахівців з дошкільної освіти.

Перший етап навчання магістрантів педагогічному проектуванню пов'язаний зі створенням зразка студентського навчального проекту, що розробляється за темами дошкільної педагогіки або фахових методик дошкільного виховання. Мета цього етапу – навчити магістрантів створювати педагогічні проекти в позиції студента. В повному обсязі студентський варіант педагогічного проекту повинен містити презентацію, веб-сайт й методичний комплекс. Створювані за допомогою комп'ютерних програм, ці складові студентського педагогічного проекту мають розкривати ідею і проблемні питання, що визначаються автором у межах обраної теми; чітко висвітлювати логіку їх вирішення; матеріали, що використовуються як аргументи або ілюстрації до висновків; пропозицію щодо співпраці з аудиторією, якій адресовано проект і в якій він має реалізуватися.

Другий етап навчання магістрантів педагогічному проектуванню

пов'язаний зі створенням організаційного викладацького проекту. Мета цього етапу – надати магістрантам досвіду створення педагогічного проекту в позиції викладача. Так само як і студентський проект, він створюється за допомогою комп'ютерних програм і має таку ж структуру. Але призначення його полягає в тому, щоб презентувати студентам відповідну тему або розділ курсу, що вивчається, його найбільш гострі, проблемні питання; кроки, що треба здійснити для їх розв'язання; інформаційні матеріали і методичні рекомендації для самостійної роботи студентів в межах зазначених питань; план-графік її виконання; критерії оцінювання якості виконаних студентами робіт. Спілкування зі студентами, їх консультування забезпечується за допомогою веб-сайту, створюваного в межах організаційного викладацького проекту.

Результати впровадження методики підготовки магістрантів до педагогічного проектування свідчать про те, що: процес навчання для магістрів стає більш жвавим, цікавим та доступним, відкритим до спілкування, вибору та висловлювання думок, дискутування; теоретичні знання магістрантів завдяки використанню комп'ютерних технологій, набувають реальних образів і практичного сенсу; досвід створення проекту з позиції викладача або студента дає змогу відчувати труднощі педагогічної роботи зі створення учбових програм для організації навчальної діяльності студентів, планів робіт, методичних й дидактичних матеріалів та усвідомити дії, що необхідні для їх подолання; процес створення проекту стимулює прояв самостійності майбутніх викладачів, сприяє розвитку образного і логічного мислення, вміння бачити у відомому невідоме, планувати й організовувати роботу студентів; якість створюваного проекту залежить від самих магістрантів, їх бачення майбутньої професійної діяльності викладача, відповідальності та особистісних творчих здібностей.

Отже, розроблена методика підготовки магістрів до педагогічного проектування у професійній діяльності відповідає меті підготовки викладача вищої школи як професіонала, здатного самостійно і творчо мислити, що органічно поєднує педагогічну й дослідницьку діяльність.

Література.

1. Вітвицька С. С. Теоретичні засади підготовки магістрів в умовах ступеневої педагогічної освіти. – 2004. – 9 с. - www.nbuv.gov.ua.
2. Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник / за ред. В. Г. Кременя. – Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2004. – 384 с.
3. Развитие профессионализма преподавателя высшей школы: Учебно-методическое пособие / под научн. ред. А. А. Деркача. – М.: Изд-во РАГС, 2005. – 386 с.